

jako bezdůvodnou, z jednotlivosti a i jako dle zákona neprovedenou zavrhnouti.

Jinak jest tomu však, pokud, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 b) Šu 281 tr. ř., zmateční stížnost namítá, že by trestní stíhání obžalovaného S-a bylo vyloučeno, kdyby bylo zjištěno, že sbírka v hostinci »U černého orla« se konala přede dnem 8. dubna 1923, jímž zákon na ochranu republiky nabyl účinnosti. Zmateční stížnost vytýká, že nebylo vůbec zjištěno, kdy se ona sbírka konala, načež z údajů, učiněných prý všemi obžalovanými při jejich výslechu ze dne 6. června 1923, dle nichž k sbírce došlo před delší dobou, usuzuje, že sbírka mohla být konána také přede dnem 8. dubna 1923. Jak patrné, je řešení otázky oprávněnosti námítky závislým na odpovědi k otázce, je-li důvodnou posléz naznačená výtka povahy skutkové, přicházející v úvahu jako výtka neúplnosti (nejasnosti) rozsudku, tudíž jeho zmatečnosti podle čís. 5 Šu 281 tr. ř. Rozsudkový výrok klade trestnou činnost obou stěžovatelů, tedy i obžalovaného S-a v dobu od počátku dubna do konce srpna 1923. Ani v rozhodovacích důvodech nezjišťuje se přesněji doba, kdy předsezval jednotlivé trestné skutky, praví se tam však, že se tak stalo v dubnu nebo v květnu 1923. Tím však není vyloučena možnost, že závadná činnost obžalovaného S-a spadá v dobu před 8. dubnem 1923, totiž v dobu před účinností zákona na ochranu republiky, jež podle Šu 44. tohoto zákona, vyhlášeného dne 31. března 1923 počala 8. dubnem 1923. Nezbylo tudíž, než zmateční stížnosti i v tomto bodě vyhověti a napadený rozsudek v tomto rozsahu jako zmatečný zrušiti, by soud nalézací, projednav věc tuto znova, mohl se s určitostí vyjádřiti o tom, spadá-li činnost obžalovaného S-a v dobu před nebo po 8. dubnu 1923.

Obžalovaný Max M. zmateční stížnosti v tomto směru sice nepodal. Avšak tytéž důvody, na nichž se zakládá opatření zrušovacího soudu ohledně obžalovaného S-a, jsou ku prospěchu také spoluobžalovanému Maxu M-ovi, neboť i ohledně něho zjistil nalézací soud, že čin, jež podřadil ustanovením Šu 16 čís. 1. odstavec třetí zákona na ochranu republiky, spáchán byl začátkem dubna. V důvodech rozsudku se ovšem praví, že obžalovaný Max M. dle vlastního udání začátkem května nebo koncem dubna 1923 dlel v hostinci D-ově. Udání toto není však vzhledem k nálezu rozsudkovému a vzhledem k závažné určitosti ve výpovědích svědků a spoluobžalovaných postačitelem, by se naprosto mohla vyloučiti možnost, že čin i tohoto obžalovaného byl spáchán před 8. dubnem 1923. Bylo tudíž ohledně obžalovaného M-e postupovati podle Šu 290 tr. ř. a uznati právem, jak se stalo.

Čís. 1937.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.)

I kritika jednání ústavních činitelů, úradů a orgánů republiky může býti pobuřováním ve smyslu čís. 1 nebo hanobením podle čís. 5 Šu 14 zákona, je-li úmyslně jednostranná a přehnaná a užívá-li se při ní ostrých výrazů, způsobilých snížení vážnost nebo vyvolati v posluchačích náladu, náchylnou k násilnostem proti hanobenému.

(Rozh. ze dne 27. března 1925, Zm I 804/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 1. listopadu 1924, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem podle §u 14 čís. 1 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., Viktor S. též přečinem podle §u 14 čís. 5 tohoto zákona, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Zmateční stížnost ponechává bez povšimnutí, že nalézací soud v celém zjištěném obsahu závadných řečí spatřuje podstatu přečinu podle §u 14 čís. 1 (čís. 5) zákona na ochranu republiky. Chce-li tedy zmateční stížnost dokázat, že tu jde o projevy beztrestné, nesmí při tom vycházeti z jednotlivých míst ze souvislosti vytržených a spokojiti se tvrzením, že v tom, že obžalovaní na př. obrátili se proti korupci, militarismu a smlouvě s Francií, nelze shledati trestný čin. Tím neprovádí zákonu hovícím způsobem dovolávaného hmotněprávního zmatku, který vyžaduje, by stěžovatel právní omylnost rozsudku dokázal, vycházející ze skutkových zjištění soudu nalézacího. Ostatně stížnost přehlíží, že jak pobuřování ve smyslu čís. 1 tak hanobení republiky podle čís. 5 §u 14 zák. na ochranu republiky může se státi též výtkami, vycházejícími z jednání ústavních činitelů, úřadů a orgánů republiky, směřujícími k tomu, by tím jednak pobuřoval proti státu a zejména proti demokraticko-republikánské formě vlády, jednak hanobil republiku samotnou. Kritika jednání oněch činitelů jest ovšem ve smyslu §u 117 ústavní listiny každému státnímu občanu volná, může se však zvrátiti v hanobení, ba dokonce v pobuřování, je-li, jako v tomto případě, úmyslně zcela jednostranná a přehnaná a užívá-li se při ní ostrých výrazů, způsobilých snížiti vážnost, ba vyvolati v posluchačích náladu náchylnou k násilnostem proti hanobenému. Nejde proto o pouhou kritiku, nýbrž o činnost trestnou ve smyslu §u 14 čís. 1 a 5 zákona na ochranu republiky.

Čís. 1938.

I pokropení rakve, do hrobu již uložené, jest bohoslužebným obřadem; jím teprve jest pohřební obřad dokončen.

Duchovní požívá ochrany §u 303 tr. zák. i po jistou dobu před a po výkonu obřadu, pokud je místně a pro obecenstvo poznatelně v bezprostředním vztahu k bohoslužebnému obřadu a na místě k němu určeném.

S hlediska §u 303 tr. zák. II případ není zapotřebí, by urážka duchovního dosahovala takového stupně, jaký předpokládá přestupek proti bezpečnosti cti; nezáleží na tom, zda výrokem bylo způsobeno pohoršení.

(Rozh. ze dne 27. března 1925, Zm I 52/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Hradci